

6

Kapetanica Nova

Uzrast:
5. i 6.
razred

Originalni naslov:
Captain Nova

Redatelj:
Maurice Trouwborst

Žanr: znanstvenofantastični,
obiteljski film

Država: Nizozemska

Godina: 2021.

Trajanje Filma: 85'

Glavna tema: Priroda i okoliš

GLAVNE ULOGE

Kika Van De Vijver
(Nova)

Anniek Pheifer
(Nova)

Marouane Meftah
(Nas)

Hannah Van Lunteren
(Claire)

RIJEČ – DVIJE O REDATELJU

Maurice Trouwborst

- pisac i redatelj, poznat po filmovima *De regels van Floor* (2018.), *Captain Nova* (2021.) i *Zenith* (2017.)

RIJEČ – DVIJE O ANNIEK PHEIFER (kapetanica Nova)

- dobitnica nagrade *Guido de Moor* za izvrsnost u glumačkim izvedbama (2006.)

FESTIVALI, NAGRADE I PRIZNANJA

- nagrada Zlatnog lava za najbolji Youth Film na Cinekidu 2021.
- odabran je kao film otvaranja 35. Cinekid festivala, osvojio je nagrade za najbolji dječji film i najbolji nizozemski dječji film
- De Volkskrant filmu je dodijelio 4 od 5 zvjezdica, hvaleći njegovu visoku kvalitetu

KRATKI SADRŽAJ

Radnja filma započinje 2050. godine. Zemlja je postala suho i pusto mjesto. U tako je strašnom stanju da je 37-godišnja astronautkinja Nova prisiljena putovati u prošlost kako bi spasila svijet od ekološke katastrofe. Kada sleti, nakon putovanja kroz vrijeme, Nova je ponovno dvanaestogodišnjakinja.

Uništeni svemirski brod pronalazi petnaestogodišnji Nas. Pomaže Novoj u misiji i pokušava nju i njezinog malog letećeg robota zaštititi od tajne službe. Zajedno će pokušati spriječiti bušenje na Sjevernom polu koje će ubrzati globalno zatopljenje...

Hoće li Nova i Nas uspjeti spasiti budući svijet?

MOTIVACIJA

✿ Kritički se osvrnite na svoje ponašanje prema prirodi. Pazite li na odvajanje plastike, papira i biootpada? Zna li što je biootpad i kako on pomaže prirodi? (*biootpad – kompost/ekološko gnojivo*) Što mislite tko je najveća prijetnja prirodi i okolišu? Kako?

UPUTE ZA GLEDANJE FILMA

Tijekom gledanja filma obratite pozornost na:

- prvi kadar (boju, sliku i zvuk)
- kadrove prije naslova (slika i zvuk)
- početne kadrove nakon naslova
- bježanje Nove i Nasa kroz kukuruz
- ulogu i mogućnosti robota
- pojavu Nove iz budućnosti i djevojčice Nove iz sadašnjosti
- pojavu Simona iz budućnosti kod samoga sebe u 2025. godini
- ulogu Nasa
- završetak filma

✿ Hologram – trodimenzionalna slika dobivena uz pomoć laserske svjetlosti

NAJAVA FILMA

Kapetanica Nova, Maurice Trouwborst

DOJMOVI O FILMU

✿ Iznesite svoje dojmove o filmu. Što vam se posebno svidjelo? Navedite primjere. Što vam se nije svidjelo? Navedite primjere. Koji vam je dio filma bio najzbudljiviji?

RAZGOVOR O FILMU

✿ Prisetite se početka filma.

Započinje li s naslovom filma? (*ne*)

Mogu li gledatelji odmah razumjeti što prikazuju kadrovi prije naslova? Zašto? (*ne, ne pokazuje jasno sliku*)

Što prvi kadar prikazuje? (*osušene listove biljke, puhanje vjetrova, prolazak nečije sjene, sve kroz narančastu boju*)

👉 KADAR

• jedna neprekinuta filmska snimka

✿ Tko se pojavljuje u kadrovima koji slijede? (*Nova u zaštitnom odijelu, osoba s oštećenim licem u kolicima, druge odrasle osobe*)

Na što podsjeća mjesto snimanja? (*na uništeni planet i svemirsku postaju*)

Koja boja prevladava? (*narančasta*)

Koje zvukove ste čuli u prvim kadrovima filma? (*teško disanje kroz zaštitnu masku, šuštanje suhog lišća na vjetru, vjetar, glazbu, korake, poziv na uređaju, razgovor, invalidska kolica, uključivanje tipki na uređaju za polijetanje, govor robota, odbrojavanje, polijetanje letjelice, let letjelice, prolazak letjelice kroz jake svjetlosti – kroz vrijeme, vrisak*)

U kojem se trenutku pojavljuje naslov? (*usred najžešćeg prolaska kroz svjetlost, najtežeg upravljanja letjelicom*)

Prepričajte radnju neposredno prije naslova. (*letjelica prolazi kroz sve jaču svjetlost, sve se više tresu, Nova jedva održava kontrolu, robot ju potiče da izdrži, let je sve brži i sve napetiji*)

Navedite osnovnu razliku između kadrova ispred i nakon naslova. (*ispred – napetost i vika, nakon – mir i tišina*)

Sjetite se kadra nakon naslova.

Opišite što prikazuje. (*noć, nebo, pojavu svjetlosti koja pada*)

Na koji način je radnja povezana s radnjom prije naslova? (*prije naslova – letjelica prolazi kroz vrijeme, nakon naslova – letjelica dolazi na cilj*)

👉 POKRETI KAMERE

- način na koji kamera snima

👉 KADAR MOŽE BITI

- a) STATIČAN (kamera je tijekom snimanja mirna)
- b) DINAMIČAN (kamera se tijekom snimanja kreće)

👉 VRSTA POKRETNE KAMERE

- a) PANORAMA ILI ŠVENK – snima pokret od točke A do točke B, s jedne na drugu stranu (s lijeve strane na desnu ili obratno, odozgo prema dolje ili obratno, kružno oko svoje osi)
- b) VOŽNJA ILI FAR – kamera se pokreće zajedno s postoljem (dolly kolica, auto ili slično)
- c) KAMERA NA DIZALICI/KRANU – snimatelj se podiže zajedno s kamerom
- d) KAMERA IZ RUKE – snimamo iz ruke, nepredvidiva je, nije mirna
- e) STEADYCAM – kamera je pričvršćena za snimatelja (sustav opruga koje zajedno s kamerom snimatelj nosi)

Zaključite koja je vrsta pokreta kamere u kadru koji prikazuje nebo i svjetlost te se spušta na zemlju i prikazuje motoristu koji vozi cestom između drveća. (*panorama ili švenk, zatim vožnja ili far*)

👉 Prisetite se kadrova u kojima Nova bježi pred tajnom policijom.

Je li vas iznenadio njezin odnos prema njima?

Navedite svoj zaključak zašto bježi od njih.

Kakav je odnos tajne policije prema njoj? (*žele pronaći i privesti Novu*)

Što želi glavna istražiteljica? (*pronaći Novu i istražiti o čemu je riječ*)

Je li vam njezina uloga bila otpočetka jasna? Obrazložite svoj odgovor.

👉 Prisetite se kadra u kojem Nova, Nas i ADD (mali robot) bježe kroz kukuruz.

Kamera se kreće paralelno s njima. Kako nazivamo takav pokret kamere? (*vožnja ili far*)
 Koja je uloga malog robota koji ju prati? (*obavještava ju što vidi, što se događa, savjetuje ju*)
 Koju funkciju na početku nema ugrađenu, a na kraju filma ima? (*smisao za humor, shvaćanje humora*)

Kako je Nas pridobio Novino povjerenje? Navedite primjere. (*ne odaje ju, vozi ju na mjesto sastanka na kojem se raspravlja o bušenju na Sjevernom polu, pomaže joj iako na početku ne zna točno o čemu je riječ*)

Koji trenutak u filmu pokazuje da Nas želi, osim Novoj, pomoći i uspješnosti misije? (*dolazak Nasa u prostorije tajne policije i prijava moguće ekološke katastrofe*)

🔥 Zaključite što je Novina misija.

Kako izgledaju kadrovi koji prikazuju budućnost? (*spaljena priroda, ljudi hodaju u zaštitnim odijelima, nema životinja*)

Kako izgledaju kadrovi koji prikazuju prošlost? (*zelena područja, lijepa priroda, ljudi žive u stanovima i kućama, slobodno kretanje, bez zaštite hodaju izvan stanova i kuća*)

Što Nova želi postići u godini u koju se vratila? (*spriječiti bušenje na Sjevernom polu i izazivanje ekološke katastrofe*)

Zašto se iz budućnosti morala vratiti u prošlost? (*kako bi ispravila pogrešne poteze*)

Koga želi potaknuti da promijeni svoje mišljenje oko bušenja na Sjevernom polu? (*Simona*)

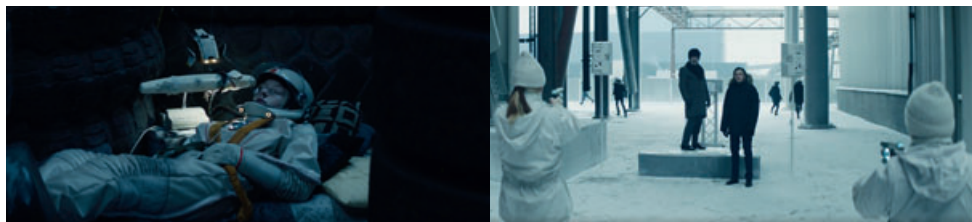
Tko je Simon Valk Jr.? (*sin osobe koja planira bušenje na Sjevernom polu*)

Na kojim dijelovima filma ste ga uočili? (*na početku filma u invalidskim kolicima i u 2025. godini*)

Objasnite njegovo pojavljivanje u 2025. godini. (*pojavljuje su kao hologram u svojoj kući, u invalidskim je kolicima i obraća se sam sebi, ali u 2025. godini, pokušava sam sebe odgovoriti od bušenja*)

Kako ste ga doživjeli? Obrazložite svoje mišljenje o njemu.

🔥 Razmislite što vas je posebno iznenadilo u filmskoj priči.

FILMSKA PRIČA

- povezana i zaokružena zbivanja predložena u filmu
- kao i za književno djelo, i za film je važan razvoj fabule

 Usporedite djevojčicu Novu iz budućnosti i djevojčicu Novu iz 2025. godine.

Jeste li odmah razumjeli preobrazbu odrasle Nove u djevojčicu Novu?

Je li vas zbunila pojava još jedne djevojčice Nove?

Koja je razlika između djevojčice Nove koja je stigla iz budućnosti i djevojčice Nove u 2025. godini? (*prva je 37-godišnja Nova koja je prošla kroz vrijeme i postala dvanaestogodišnjakinja, a druga ima 12 godina*)

Što povezuje djevojčicu Novu iz budućnosti i djevojčicu Novu iz 2025. godine? (*ljubav prema svemiru i događaji koji slijede*)

Kako ste vi razumjeli tu pojavu? Objasnite svoj odgovor.

 Prisjetite se kadrova na kraju filma.

Je li vas zbunio razvoj priče između Nove i Nasa? Objasnite svoj odgovor.

Kako ste doživjeli trenutak kada dijete nađe mrtvu pticu?

Je li vas iznenadilo što dijete ne zna što je to?

Kako ste doživjeli Novino objašnjenje što je ptica?

Koje osjećaje je u vama izazvalo? Zašto?

Smatrate li da je Nova uspjela u svojem naumu? Objasnite svoj odgovor.

Kako ste doživjeli završetak filma? Objasnite svoj odgovor.

 Razmislite i zaključite.

Kako je prikazano putovanje kroz vrijeme? (*Nova upravlja svemirskim brodom, brod prolazi kroz različite svjetlosti, naizmjenice se prikazuju Nova i svjetlost, brod se sve jače tresu, Nova mora ulagati sve jaču snagu kako bi se održala*)

Što se želi postići trešnjom kadrova? (*gledatelji se više uživljavaju u prolazak kroz vrijeme, radnja je uvjerljivija*)

Koji dio Novinog tijela je u tim kadrovima najčešće prikazan? Zašto? (*glava kako bi se vidjeli osjećaji na licu*)

👉 PLAN

- udaljenost kamere od mjesta snimanja (određuje se prema odraslom čovjeku)

👉 VRSTE PLANOVA

- total (T) - cjelina nekog ambijenta, srednji plan (S) – cijeli čovjek, američki plan (A) – čovjek od glave do koljena, polublizi plan (PB) - čovjek od glave do pojasa, blizi plan (B) – poprsje čovjeka, krupni plan (K) – glava čovjeka, detalj (D) – oko, uho, prst...

🎬 U kojem je planu snimljena Nova u svemirskom brodu? (*krupni plan*)
Opišite izraz Novinog lica za vrijeme putovanja kroz vrijeme. (*grči se*)
Koji osjećaj u njemu prepoznajete? (*teško ovladavanje letjelicom*)

👉 GLUMAC

- dobra gluma pridonosi uvjerljivosti uloge u filmu
- loša gluma može uništiti dobru priču filma
- glumac je dobar ako mu gledatelji vjeruju da proživljava ono što se događa liku kojeg glumi

Jesu li uvjerljivosti Novinog putovanja kroz vrijeme pridonijeli i zvukovi? (*da*)

👉 VRSTE ZVUKOVA U FILMU

- šumovi (najprirodniji zvuk u filmu, različiti šumovi nas okružuju), dijalog i monolog, tišina (izaziva napetost u filmu), glazba (pojačava radnju, ali je najneprirodniji zvuk u filmu)

👉 ZVUK U OFF -u

- zvuk koji se u filmu čuje, ali ne vidi se njegov izvor

🎬 Prisjetite se kadra u kojem Nas promatra odlazak svemirskog broda s Novom.
Gdje se kamera nalazila u odnosu na brod? (*brod je sniman odozdo*)

👉 KUT SNIMANJA/RAKURS - VRSTE

- donji kut snimanja/žablja perspektiva (snimamo odozdo, kamera se nalazi ispod objekta koji snimamo)
- gornji kut snimanja/ptičja perspektiva (snimamo odozgo, kamera se nalazi iznad objekta koji snimamo)

Zaključite koji je kut snimanja odlaska svemirskoga broda. (*donji kut snimanja/žablja perspektiva*)

👉 Razmislite po čemu se znanstvenofantastični filmovi razlikuju od ostalih igranih filmova.

Gdje se likovi često nalaze? (*svemir...*)

Kakav je prostor u kojemu se kreću? (*svemirske letjelice, planeti...*)

Kakvi su kostimi likova? (*futuristički...*)

Prisjetite se oružja koje koristi Nova. Što mu je karakteristika? (*ukipi protivnika na određeno vrijeme, ukipljen razmišlja o budućnosti*)

Kako oružje u znanstvenofantastičnim filmovima izgleda? (*futuristički...*)

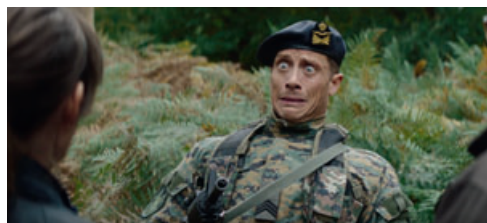
Iznesite svoje mišljenje o odluci redatelja da problem prirode i okoliša prikaže u znanstvenofantastičnom filmu.

👉 ZNANSTVENOFANTASTIČNI FILM

- prikazuje zamišljene svjetove
- česte teme su putovanje kroz vrijeme, međuzvezdani ratovi
- jedan je od žanrova filma

👉 IGRANI FILM – ŽANROVI

- komedija, pustolovni, znanstvenofantastični, kriminalistički, ljubavni, vestern, glazbeni...

FILMSKI ZADATAK

Izaberite jedan od ponuđena tri filmska zadatka.

1. Prepustite se mašti i napišite nastavak za film *Kapetanica Nova*.
Pročitajte ih u razredu.
2. Pronađite na internetu primjere koji pokazuju kako se čovjek nemarno odnosi prema prirodi i okolišu.
Pročitajte tekst *Zlarin bez plastike*.
Pogledajte i kratki film *Odmori se od plastike* (traje 3' 24").
Poveznica: <https://bit.ly/2kgXo4W>
3. Napišite pitanja za kviz. Pitanja neka budu vezana uz radnju i način snimanja filma *Kapetanica Nova*.

POVEZANOST SA ŠKOLSKIM PREDMETIMA

- Hrvatski jezik (filmska priča, razumijevanje filmske priče, kadar, plan i vrste planova, kut snimanja/rakurs i vrsta, pokret kamere i vrsta pokretne kamere, zvuk u filmu i vrste zvukova u filmu, glumac, znanstvenofantastični film)
- Priroda (ekologija)
- Geografija (svemir)
- Robotika (robot, upravljanje robotom)
- Informatika (hologram)
- Likovna kultura (kompozicija kadra)
- Glazbena kultura (glazba – vrsta zvuka u filmu)
- Sat razrednika (odgovorno ponašanje prema prirodi)

ISHODI

5. razred

OŠ HJ A.5.1. Učenik govori i razgovara u skladu s interesima, potrebama i iskustvom.
OŠ HJ C.5.3. Učenik posjećuje kulturne događaje u fizičkome i virtualnome okružju.

6. razred

OŠ HJ C.6.3. Učenik posjećuje kulturne događaje u fizičkome i virtualnome okružju.